

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
реалізації державного ринкового нагляду та контролю нехарчової
продукції»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

У грудні 2019 року до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» Законом України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення тиску на бізнес з боку органів ринкового нагляду» було внесено зміни, якими значно (10-12 разів) було збільшено штрафи за порушення у відповідній сфері, в тому числі і за формальну невідповідність (тобто таку, що не містить жодних ризиків для життя і здоров'я споживачів) нехарчової продукції встановленим вимогам.

При цьому штраф застосовується не до факту порушення, а до кожного найменування продукції, яка не відповідає таким вимогам.

Зазначена ситуація призвела до того, що загальні суми штрафних санкцій, накладених на суб'єктів господарювання, подекуди зросли більш ніж у 100 разів, а відтак – стали занадто обтяжливими для суб'єктів та можуть призводити, як наслідок, до банкрутства підприємств.

У зв'язку з цим виникла необхідність повернення зазначених штрафів до рівня, що існував до грудня 2019 року.

Водночас в законодавстві залишається механізм накладення штрафів за кожне найменування проблемної продукції, оскільки саме така практика застосовується в країнах Європейського Союзу.

Крім того, Закон містить значну кількість внутрішніх неузгодженостей та положень, що можуть призвести до зловживань та корупції при застосуванні їх на практиці.

Законодавством про ринковий нагляд не встановлено формальної відповідальності за відсутність первинних документів. Однак, Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» встановлює зобов'язання суб'єктів господарювання надавати на запит органів ринкового нагляду документацію, що дає змогу ідентифікувати суб'єкта господарювання, який поставив їм продукцію. В той же час, цим законом встановлений штраф за невиконання суб'єктом господарювання встановлених Законом вимог посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд, - у розмірі 10 тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Підготовлений законопроект дає змогу усунути наведені та інші прогалини, що містяться наразі у законодавстві про ринковий нагляд та контроль нехарчової продукції.

2. Мета законопроекту

Метою законопроекту є забезпечення збалансованого законодавчого регулювання відносин у сфері контролю та нагляду нехарчової продукції, що враховувало б як належний і ефективний контроль за якістю нехарчової продукції, так і дотримання прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Законопроектом запропоновано внести до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» та Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» такі зміни:

- 1) встановити, що органи ринкового нагляду можуть запитувати первинні документи, у разі якщо за результатами перевірки характеристик продукції встановлено, що продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам;
- 2) підвищена сума штрафу за повторне вчинення однакового порушення застосовується, якщо таке порушення вчинено протягом одного року, а не протягом терміну від одного до трьох років, як це встановлено чинними нормами Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції»;
- 3) зменшення рівня штрафних санкцій та усунення дискреції щодо їх розмірів;
- 4) за результатами перевірок орган ринкового нагляду повинен вказувати конкретну невідповідність, яка має бути усунута, а також, на запит суб'єкта господарювання, надати інструкції та пояснення щодо того, як привести відповідну продукцію у відповідність;
- 5) у випадку звернення суб'єктом господарювання, у встановлений законом термін, до органу ринкового нагляду щодо надання пояснень, термін який надається суб'єкту господарювання на приведення продукції у відповідність починається з дня наступного, за днем отримання таким суб'єктом господарювання інструкції та пояснення щодо того, як привести відповідну продукцію у відповідність.
- 6) до суб'єкта господарювання не застосовується штраф за невиконання або неповне виконання рішення щодо усунення невідповідності, якщо орган ринкового нагляду у своєму приписі не вказав конкретні невідповідності, які мають бути усунуті, або не надав пояснень щодо того, як привести таку продукцію у відповідність;
- 7) встановити мінімальний термін, який надається суб'єкту господарювання на приведення продукції у відповідність, що складає 30 днів;

- 8) скоротити термін, протягом якого суб'єкти господарювання зобов'язані надавати документацію, яка підтверджує ланцюг постачання до трьох років.
- 9) заборонити проведення експертизи (випробування) зразків продукції у випробувальних лабораторіях чи інших організаціях, у разі якщо посадова особа органу ринкового нагляду, яка проводить перевірку, має родинні зв'язки з експертами відповідної випробувальної лабораторії чи іншої організації, в якій проводиться експертиза (випробування).

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України, закони України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про загальну безпечність нехарчової продукції», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Реалізація законопроекту не потребує внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація цього законопроекту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Обґрунтування очікуваних наслідків застосування законопроекту після його прийняття

Прийняття та практична реалізація цього Закону України матиме наслідком забезпечення збалансованого законодавчого регулювання відносин у сфері контролю та нагляду нехарчової продукції, що враховувало б як належний і ефективний контроль за якістю нехарчової продукції, так і дотримання прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Народні депутати України

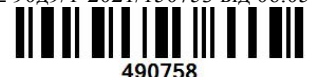
А.В. Мотовиловець та ін.

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Мотовиловець Андрій Вікторович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002EE32E00FFD88E00
Дійсний до: 21.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 90д9/1-2021/150753 від 06.05.2021

490758